

Warszawa, dnia 19 września 2023 r.

Poz. 1917

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2 sierpnia 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o pracownikach urzędów państwowych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 765), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1195) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 20 lipca 2023 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 10–12 i art. 15 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1195), które stanowią:

„Art. 10. Stosunki pracy członków korpusu służby cywilnej, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz stosunki pracy urzędników państwowych i innych pracowników, o których mowa w art. 1 ustawy zmienianej w art. 2, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu złożyli dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 1, art. 7a ust. 2 oraz art. 11 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 7, zwane dalej „oświadczeniami lustracyjnymi”, potwierdzające pracę lub służbę w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracę z tymi organami, albo wobec których wydano prawomocne orzeczenie stwierdzające fakt złożenia przez te osoby niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, wygasają po upływie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 12 ust. 5.

Art. 11. 1. Członkowie korpusu służby cywilnej, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz urzędnicy państwowi i inni pracownicy, o których mowa w art. 1 ustawy zmienianej w art. 2, którzy do dnia wejścia w życie niniejszego przepisu nie złożyli oświadczeń lustracyjnych, są obowiązani do ich złożenia w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu.

2. Stosunki pracy osób, o których mowa w ust. 1, które złożyły oświadczenie lustracyjne potwierdzające pracę lub służbę w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracę z tymi organami, wygasają po upływie 15 dni od dnia złożenia oświadczenia lustracyjnego.

3. W przypadku niezłożenia oświadczenia lustracyjnego w terminie określonym w ust. 1 stosunki pracy osób, o których mowa w ust. 1, wygasają z dniem, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia lustracyjnego.

Art. 12. 1. Kierownicy urzędów, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, oraz urzędów państwowych, o których mowa w art. 1 ustawy zmienianej w art. 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu, przekażą Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu listę członków korpusu służby cywilnej, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz listę urzędników państwowych i innych pracowników, o których mowa w art. 1 ustawy zmienianej w art. 2, urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r., zawierającą następujące dane tych osób: datę urodzenia, imię, nazwisko oraz numer PESEL, a w przypadku nieposiadania przez te osoby numeru PESEL – imię ojca.

2. Listy, o której mowa w ust. 1, nie sporządza się dla osób, do których stosuje się art. 5 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 406) oraz art. 144 ustawy zmienianej w art. 8.

3. Listę, o której mowa w ust. 1, sporządza się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz przekazuje w postaci papierowej i w postaci elektronicznej na nośniku elektronicznym.

4. W odniesieniu do osób, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, realizuje właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.

5. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w terminie do 5 miesięcy od dnia otrzymania listy, o której mowa w ust. 1, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, przekazuje kierownikom urzędów informację o osobach, które złożyły oświadczenie lustracyjne potwierdzające pracę lub służbę w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracę z tymi organami, oraz informację o osobach, wobec których wydano prawomocne orzeczenie stwierdzające fakt złożenia przez te osoby niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego.

6. Dyrektor generalny urzędu, a w przypadku urzędu, w którym nie tworzy się stanowiska dyrektora generalnego urzędu – kierownik tego urzędu:

- 1) w terminie 15 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5 – w przypadku osób, o których mowa w art. 10,
- 2) w terminie 5 dni od dnia złożenia oświadczenia lustracyjnego potwierdzającego pracę lub służbę w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracę z tymi organami – w przypadku osób, o których mowa w art. 11 ust. 2,
- 3) w dniu następującym po upływie terminu na złożenie oświadczenia lustracyjnego, w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3

– zawiadamia na piśmie osoby, o których mowa w art. 10 i art. 11, o wygaśnięciu ich stosunków pracy z mocy prawa.

7. Do powiatowych lekarzy weterynarii i ich zastępców stosuje się odpowiednio ust. 6, z tym że zawiadomienia, o którym mowa w tym przepisie, dokonuje właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.”

„Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 2, 19 i 21, art. 2, art. 7, art. 9 ust. 2 i art. 10–12, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 1, 3, 7–17 i 20, art. 8 i art. 9 ust. 1, które wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia komunikatu ogłoszonego na podstawie art. 14.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 2 sierpnia 2023 r. (Dz. U. poz. 1917)

USTAWA

z dnia 16 września 1982 r.

o pracownikach urzędów państwowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa obowiązki i prawa urzędników państwowych oraz innych pracowników zatrudnionych w:

- 1) Kancelarii Sejmu;
- 2) Kancelarii Senatu;
- 3) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3a) (uchylony)
- 3b) Sądzie Najwyższym;
- 4) (uchylony)
- 5) (uchylony)
- 6) Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego;
- 7) Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 7a) Biurze Rzecznika Praw Dziecka;
- 7b) Biurze Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 8) Biurze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;
- 8a) Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach nieuregulowanych w odrębnych przepisach;
- 9) Krajowym Biurze Wyborczym;
- 9a) (uchylony)
- 10) (uchylony)
- 11) (uchylony)
- 12) regionalnych izbach obrachunkowych;
- 13) Urzędzie Ochrony Danych Osobowych;
- 14) Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- 15) Urzędzie Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15.

2. Ustawa określa obowiązki i prawa osób zatrudnionych w:

- 1) Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
- 2) urzędach ministrów i przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów oraz urzędach centralnych organów administracji rządowej,
- 3) urzędach wojewódzkich oraz innych urzędach stanowiących aparat pomocniczy terenowych organów administracji rządowej podległych ministrom lub centralnym organom administracji rządowej,
- 4) (uchylony)
- 4a) Rządowym Centrum Legislacji,
- 5) komendach, inspektoratach i innych jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży,
- 5a) Centralnym Biurze Śledczym Policji,

- 5b) Biurze Spraw Wewnętrznych Policji,
- 5ba) Centralnym Biurze Zwalczania Cyberprzestępczości,
- 5bb) Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji,
- 5c) Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej,
- 5d) Inspektoracie Wewnętrznym Służby Więziennej,
- 6) (uchylony)
- 7) (uchylony)
- 8) Biurze Nasiennictwa Leśnego

wobec których nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1691 oraz z 2023 r. poz. 1195).

Art. 2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia:

- 1) określa stanowiska, na których w urzędach wymienionych w art. 1 zatrudniani pracownicy są urzędnikami państwowymi w rozumieniu ustawy;
- 2) może rozciągnąć w całości lub w części przepisy ustawy na pracowników innych urzędów państwowych niż określone w art. 1.

Rozdział 2

Nawiązanie, zmiana i rozwiązanie stosunku pracy

Art. 3. Urzędnikiem państwowym może być osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) ukończyła osiemnaście lat życia i ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) jest nieskazitelnego charakteru;
- 4) ma odpowiednie wykształcenie i odbyła aplikację administracyjną;
- 5) posiada stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku.

Art. 3a. Na stanowisko urzędnika państwowego zatrudnionego w urzędach wymienionych w art. 1 ust. 1 może zostać przeniesiony w drodze porozumienia pracodawców członek korpusu służby cywilnej w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Art. 3b. 1. Jeżeli w urzędzie wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym następuje zatrudnienie, jest niższy niż 6%, pierwszeństwo w zatrudnieniu przysługuje osobie niepełnosprawnej, o ile spełnia wymagania na dane stanowisko.

2. Szczegółowy sposób realizowania zasady, o której mowa w ust. 1, określa kierownik urzędu.

Art. 3c.¹⁾ 1. Jako urzędnik państwowy nie może być zatrudniona osoba, która w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. pracowała lub pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa lub była współpracownikiem tych organów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 342, 497 i 1195).

2. Stosunek pracy urzędnika państwowego wygasa z dniem doręczenia kierownikowi urzędu zatrudniającemu tego urzędnika prawomocnego orzeczenia stwierdzającego fakt złożenia przez tego urzędnika niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

Art. 4. (uchylony)

Art. 5. (uchylony)

Art. 6. (uchylony)

---

¹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1195); wszedł w życie z dniem 27 czerwca 2023 r.

Art. 7. 1. Aplikacja administracyjna ma na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie pracownika podejmującego po raz pierwszy pracę w urzędzie państwowym do należytego wykonywania obowiązków urzędnika państwowego.

2. Aplikacja administracyjna trwa dwanaście miesięcy i kończy się oceną kwalifikacyjną. Kierownik urzędu może zaliczyć na poczet aplikacji uprzednie zatrudnienie aplikanta i skrócić mu okres aplikacji do sześciu miesięcy.

3. Aplikant, który otrzymał pozytywną ocenę kwalifikacyjną, powinien być zatrudniony na stanowisku, do którego został przygotowany w toku aplikacji.

4. Aplikant, który otrzymał negatywną ocenę kwalifikacyjną, może być zatrudniony na stanowisku, do którego objęcia nie jest wymagana aplikacja administracyjna.

5. Ponownej ocenie kwalifikacyjnej poddaje się aplikanta po rocznej pracy na stanowisku, o którym mowa w ust. 4.

6. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb odbywania aplikacji, wykaz stanowisk objętych aplikacją, a także zasady i wypadki dopuszczające zaliczenie aplikacji oraz zwolnienie od jej odbywania.

Art. 7¹. 1. Kierownik urzędu może skierować urzędnika mającego wykształcenie prawnicze do odbycia aplikacji legislacyjnej. Wzajemne prawa i obowiązki urzędu i urzędnika, związane ze skierowaniem na aplikację legislacyjną, określa umowa zawarta między kierownikiem urzędu a urzędnikiem.

2. Aplikacja legislacyjna kończy się egzaminem.

3. Szczegółowe zasady i tryb organizowania i odbywania aplikacji określają odrębne przepisy.

Art. 8. (uchylony)

Art. 9. Małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia nie mogą być zatrudnieni w tym samym urzędzie, jeżeli powstałyby między tymi osobami stosunek służbowej podległości.

Art. 10. 1. Jeżeli wymagają tego potrzeby urzędu, urzędnikowi państwowemu można zlecić, na okres do trzech miesięcy w roku kalendarzowym, wykonywanie innej pracy niż określona w akcie mianowania lub w umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami. W okresie tym przysługuje mu wynagrodzenie stosowne do wykonywanej pracy, lecz nie niższe od dotychczasowego.

1a. W razie reorganizacji urzędu urzędnika państwowego mianowanego można przenieść na inne stanowisko służbowe, odpowiadające kwalifikacjom pracownika, jeżeli ze względu na likwidację stanowiska zajmowanego przez urzędnika nie jest możliwe dalsze jego zatrudnienie na tym stanowisku. Po przeniesieniu przysługuje wynagrodzenie stosowne do wykonywanej pracy, lecz przez okres sześciu miesięcy nie niższe od dotychczasowego.

1b. Jeżeli jest to konieczne ze względu na szczególne potrzeby urzędu, urzędnika państwowego mianowanego można przenieść na inne stanowisko, odpowiadające kwalifikacjom urzędnika i równorzędne pod względem wynagrodzenia.

2. Urzędnika państwowego można, na jego wniosek lub za jego zgodą, przenieść do pracy w innym urzędzie w tej samej lub innej miejscowości. Przeniesienia dokonuje kierownik urzędu, w którym urzędnik ten ma być zatrudniony, w porozumieniu z kierownikiem urzędu dotychczas zatrudniającego urzędnika.

3. W uzasadnionych wypadkach urzędnik państwowy mianowany może być przeniesiony, na okres do sześciu miesięcy, do innego urzędu w tej samej lub innej miejscowości, do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. W okresie przeniesienia przysługuje mu wynagrodzenie stosowne do wykonywanej pracy, lecz nie niższe od dotychczasowego. Przeniesienie takie dopuszczalne jest tylko raz na dwa lata.

4. Niedopuszczalne jest czasowe przeniesienie, bez zgody zainteresowanego, do urzędu mającego siedzibę w innej miejscowości kobiety w ciąży lub urzędnika państwowego sprawującego opiekę nad dzieckiem w wieku do czternastu lat, a także w wypadkach, gdy stoją temu na przeszkodzie ważne względy osobiste lub rodzinne urzędnika.

5. W razie trwałej utraty zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku, stwierdzonej orzeczeniem *komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia*²⁾, urzędnika państwowego mianowanego można za jego zgodą przenieść na inne, także niższe stanowisko, z tym że przez okres trzech miesięcy zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia. Jeżeli urzędnik państwowy zostaje poddany rehabilitacji zawodowej lub przysposobieniu do innej pracy, zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia przez okres dwunastu miesięcy.

²⁾ Obecnie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. poz. 461), która weszła w życie z dniem 1 września 1997 r.

Art. 11. 1. Urzędnik państwowy zostaje z mocy prawa zawieszony w pełnieniu obowiązków służbowych w razie tymczasowego aresztowania do czasu wygaśnięcia stosunku pracy, chyba że wcześniej rozwiązano z nim stosunek pracy bez wypowiedzenia z jego winy lub upłynął już okres wypowiedzenia przed tymczasowym aresztowaniem urzędnika.

2. Wynagrodzenie w okresie tymczasowego aresztowania urzędnika państwowego ulega ograniczeniu do połowy. Jeżeli zapadł wyrok uniewinniający lub postępowanie karne zostało umorzone, urzędnikowi państwowemu wypłaca się pozostałą część wynagrodzenia, chyba że postępowanie karne umorzono warunkowo lub na podstawie amnestii, a zainteresowany w przepisany trybie nie domagał się rehabilitacji.

Art. 12. 1. Kierownik urzędu może zawiesić w pełnieniu obowiązków służbowych urzędnika państwowego mianowanego, jeżeli zostało wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.

2. Zawieszenie, o którym mowa w ust. 1, nie może trwać dłużej niż trzy miesiące.

3. W okresie zawieszenia, o którym mowa w ust. 1, urzędnik państwowy mianowany zachowuje prawo do wynagrodzenia i innych świadczeń przysługujących na podstawie stosunku pracy.

Art. 13. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym może nastąpić w drodze wypowiedzenia w razie:

- 1) otrzymania ujemnej oceny kwalifikacyjnej, potwierdzonej ponowną ujemną oceną, która nie może być dokonana wcześniej niż po upływie trzech miesięcy;
- 2) likwidacji urzędu lub jego reorganizacji, jeżeli nie jest możliwe przeniesienie urzędnika państwowego mianowanego na inne stanowisko w tym samym urzędzie;
- 3) niezawinionej utraty uprawnień wymaganych do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku;
- 4) trwałej utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do pracy na zajmowanym stanowisku, stwierdzonej orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia²⁾, jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia urzędnika państwowego mianowanego na innym stanowisku, odpowiednim do jego stanu zdrowia i kwalifikacji zawodowych, albo gdy urzędnik państwowy mianowany odmawia przejścia do takiej pracy.

5) (uchylony)

2. Okres wypowiedzenia stosunku pracy wynosi trzy miesiące i kończy się ostatniego dnia miesiąca.

3. W wypadkach określonych w ust. 1 pkt 3 urząd powinien zaproponować urzędnikowi państwowemu mianowanemu podjęcie pracy na innym stanowisku odpowiadającym posiadanym kwalifikacjom, jeżeli takim stanowiskiem dysponuje.

4. Do rozwiązania stosunku pracy w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 1–3 stosuje się przepis art. 38 Kodeksu pracy.

Art. 13¹. 1. W razie rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym, z przyczyn określonych w art. 13 ust. 1 pkt 2, w okresie między ustaniem zatrudnienia w likwidowanym lub reorganizowanym urzędzie a podjęciem pracy lub działalności gospodarczej, urzędnikowi temu przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, obliczane jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy. Świadczenie to nie przysługuje urzędnikowi państwowemu, który nabył prawo do emerytury.

2. W razie gdy w okresie, o którym mowa w ust. 1, były urzędnik pobiera zasiłek wychowawczy, chorobowy albo macierzyński, wysokość świadczenia pieniężnego ulega odpowiedniemu obniżeniu.

3. Okres pobierania świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, wlicza się do okresów pracy wymaganych do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz do okresów zatrudnienia w rozumieniu przepisów o *zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin*³⁾ – na takich warunkach, na jakich wlicza się okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonych w przepisach o zatrudnieniu i bezrobociu. Od świadczenia pieniężnego urząd odprowadza składkę na ubezpieczenie społeczne na zasadach przewidzianych dla wynagrodzenia wypłacanego w czasie trwania stosunku pracy.

Art. 14. 1. Stosunek pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym ulega z mocy prawa rozwiązaniu z jego winy bez wypowiedzenia, w razie:

- 1) prawomocnego skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu;
- 2) prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z pracy w urzędzie;
- 3) zawinionej utraty uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku.

³⁾ Obecnie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 192 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

2. Stosunek pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym ulega z mocy prawa rozwiązaniu bez wypowiedzenia również w razie utraty obywatelstwa polskiego.

3. Rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z urzędnikiem państwowym mianowanym może nastąpić także w razie jego nieobecności w pracy z powodu choroby trwającej dłużej niż rok lub odosobnienia ze względu na chorobę zakaźną, a także w razie usprawiedliwionej nieobecności w pracy z innych przyczyn – po upływie okresów przewidzianych w art. 53 Kodeksu pracy.

3a. W razie niezdolności do pracy z powodu choroby, o której mowa w ust. 3, urzędnik państwowy mianowany zachowuje prawo do świadczeń pieniężnych przez okres przewidziany w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

4. Stosunek pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym wygasa w wypadkach określonych w Kodeksie pracy oraz przepisach szczególnych.

Art. 15. Stosunek pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym ulega rozwiązaniu w drodze porozumienia stron lub z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia dokonanego przez tego urzędnika.

Art. 15¹. W okresie wypowiedzenia urzędnik państwowy mianowany może być zwolniony z pełnienia obowiązków, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Art. 16. Postanowienia niniejszego rozdziału nie naruszają przepisów dotyczących szczególnej ochrony pracowników w zakresie wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy.

Rozdział 3

Obowiązki i prawa urzędnika państwowego

Art. 17. 1. Urzędnik państwowy jest obowiązany chronić interesy państwa oraz prawa i słuszne interesy obywateli.

2. Urzędnik państwowy obowiązany jest w szczególności:

- 1) przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa;
- 2) strzec autorytetu Rzeczypospolitej Polskiej oraz dążyć do pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa;
- 3) racjonalnie gospodarować środkami publicznymi;
- 4) rzetelnie i bezstronnie, sprawnie i terminowo wykonywać powierzone zadania;
- 5) dochowywać tajemnicy związanej z wykonywaniem obowiązków;
- 6) rozwijać własną wiedzę zawodową;
- 7) godnie zachowywać się w pracy oraz poza nią.

3. Kierownik urzędu jest obowiązany zapewnić urzędnikowi państwowemu właściwe warunki do wykonywania obowiązków określonych w ustawie.

4. Urzędnik państwowy jest obowiązany złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym przy nawiązaniu stosunku pracy oraz na żądanie kierownika urzędu.

Art. 18. 1. Urzędnik państwowy jest obowiązany sumiennie wypełniać polecenia służbowe przełożonych.

2. Jeżeli polecenie służbowe w przekonaniu urzędnika państwowego jest niezgodne z prawem, godzi w interes społeczny lub zawiera znamiona pomyłki, urzędnik ten powinien przedstawić swoje zastrzeżenia przełożonemu; w razie pisemnego potwierdzenia polecenia powinien je wykonać, zawiadamiając jednocześnie o zastrzeżeniach kierownika urzędu, a gdy polecenie wydał kierownik urzędu – organ nadrzędny nad urzędem. Zawiadomienia należy dokonać niezwłocznie. O ile w toku dalszego postępowania okaże się, że zastrzeżenia urzędnika były uzasadnione, przełożony, który wydał polecenie, ponosi z tego tytułu odpowiedzialność.

3. Urzędnikowi państwowemu nie wolno wykonywać poleceń, których wykonanie stanowiłoby przestępstwo lub groziłoby niepowetowanymi stratami.

Art. 19. 1. Urzędnik państwowy nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia bez uzyskania uprzedniej zgody kierownika urzędu, w którym jest zatrudniony.

2. Urzędnik państwowy nie może wykonywać zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

3. Urzędnikowi państwowemu nie wolno uczestniczyć w strajkach lub akcjach zakłócających normalne funkcjonowanie urzędu albo w działalności sprzecznej z obowiązkami urzędnika państwowego.

Art. 20. 1. Urzędnik państwowy mianowany podlega okresowym ocenom kwalifikacyjnym. Oceny dokonuje kierownik urzędu, w którym urzędnik jest zatrudniony, biorąc pod uwagę opinię bezpośredniego przełożonego i zakładowej organizacji związkowej. Dla dokonania tej czynności kierownik urzędu może powołać komisję.

2. O treści oceny kwalifikacyjnej kierownik urzędu zawiadamia urzędnika.

3. Od oceny kwalifikacyjnej urzędnik państwowy może, w terminie siedmiu dni, odwołać się do kierownika jednostki nadrzędnej nad urzędem. Urzędnik zatrudniony w ministerstwie może odwołać się do ministra.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb postępowania przy dokonywaniu ocen urzędników państwowych mianowanych oraz tryb postępowania odwoławczego w tych sprawach.

Art. 21. 1. Urzędnikowi państwowemu przysługuje wynagrodzenie zależne od zajmowanego stanowiska, posiadanych kwalifikacji zawodowych, jakości oraz stażu pracy.

2. Urzędnik państwowy, który wykazuje inicjatywę w pracy i sumiennie wykonuje swoje obowiązki, powinien być awansowany do wyższej grupy wynagrodzenia lub na wyższe stanowisko.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady wynagradzania i awansowania oraz wymagane kwalifikacje w zakresie wykształcenia i praktyki zawodowej urzędników państwowych, z zastrzeżeniem ust. 3a.

3a. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania i awansowania oraz wymagania kwalifikacyjne w zakresie wykształcenia i praktyki zawodowej pracowników Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4. Zasady corocznego podwyższania przeciętnego wynagrodzenia urzędników państwowych określają przepisy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Do urzędników państwowych, w tym do Prezesa i wiceprezesów jednostki, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4a, przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136) nie stosuje się.

Art. 22. 1. Urzędnikowi państwowemu przysługuje dodatek za wieloletnią pracę w urzędach państwowych, w wysokości wynoszącej po pięciu latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku określonego w ust. 1, a także wypadki i warunki, w jakich do okresu pracy w urzędach państwowych wlicza się okres zatrudnienia w innych zakładach pracy.

Art. 23. 1. Urzędnikom państwowym przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy – 75% wynagrodzenia miesięcznego;
- 2) po 25 latach pracy – 100% wynagrodzenia miesięcznego;
- 3) po 30 latach pracy – 150% wynagrodzenia miesięcznego;
- 4) po 35 latach pracy – 200% wynagrodzenia miesięcznego;
- 5) po 40 latach pracy – 300% wynagrodzenia miesięcznego;
- 6) po 45 latach pracy – 400% wynagrodzenia miesięcznego.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej, a także zasady jej obliczania i wypłacania.

Art. 24. 1. W urzędach państwowych tworzy się zakładowy fundusz nagród wynoszący 8,5% funduszu płac. Wysokość i zasady przyznawania indywidualnych nagród z tego funduszu określają odrębne przepisy.

2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, utworzyć dodatkowy fundusz nagród dla urzędników państwowych, z przeznaczeniem na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych pozostających w dyspozycji kierowników urzędów.

Art. 24¹. (uchylony)

Art. 25. (uchylony)

Art. 26. 1. Urzędnikowi państwowemu delegowanemu służbowo do zajęć poza siedzibą urzędu, w którym jest zatrudniony, przysługują zwrot kosztów podróży, zakwaterowania oraz diety na zasadach stosowanych przy podróżach służbowych na obszarze kraju.

2. Urzędnikowi państwowemu przenoszonemu do pracy w innej miejscowości przysługują zwrot kosztów przeniesienia, diety, zwrot kosztów podróży oraz inne świadczenia.

2a. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki wypłacania świadczeń urzędnikom państwowym przeniesionym do pracy w innej miejscowości, w szczególności diet za czas przejazdu i za pierwszą dobę pobytu w nowym miejscu zamieszkania, zwrotu poniesionych kosztów podróży, przewozu urzędnika domowego, zakwaterowania oraz dodatku za rozłąkę, z uwzględnieniem okresu, na jaki urzędnik został przeniesiony, jak również jego stanu rodzinnego, biorąc pod uwagę, że za członków rodziny uważa się małżonka, dzieci oraz inne osoby prowadzące z nim wspólne gospodarstwo domowe, jeżeli przesiedlają się wraz z urzędnikiem.

3. (uchylony)

Art. 27. 1. Urzędnikowi państwowemu przysługują świadczenia emerytalne i rentowe na zasadach określonych w przepisach *o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin*³⁾, z wyjątkiem pracowników państwowych, których uprawnienia w tym zakresie regulują odrębne przepisy.

2. W razie rozwiązania z urzędnikiem państwowym stosunku pracy z powodu likwidacji urzędu albo jego reorganizacji uniemożliwiającej dalsze zatrudnienie pracownika, urzędnikowi państwowemu przysługuje emerytura, jeżeli mężczyzna ukończył sześćdziesiąt lat, a kobieta – pięćdziesiąt pięć lat i ma wymagany okres zatrudnienia.

3. W razie rozwiązania z urzędnikiem państwowym mianowanym stosunku pracy z przyczyn określonych:

- 1) w art. 13 ust. 1 pkt 3, o ile urząd nie dysponuje stanowiskiem, o którym mowa w art. 13 ust. 3,
- 2) w art. 13 ust. 1 pkt 4, z wyłączeniem wypadku, gdy pracownik odmówi zatrudnienia na stanowisku, o którym mowa w tym przepisie

urzędnikowi temu przysługuje pełna emerytura, jeżeli mężczyzna ukończył sześćdziesiąt lat, a kobieta – pięćdziesiąt pięć lat i ma wymagany okres zatrudnienia.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

Art. 28. 1. Urzędnikowi państwowemu przechodzącemu na emeryturę lub *rentę inwalidzką*⁴⁾ przysługuje jednorazowa odprawa:

- 1) po dziesięciu latach pracy w urzędach – w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia;
- 2) po piętnastu latach pracy w urzędach – w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia;
- 3) po dwudziestu latach pracy w urzędach – w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

2. Do okresu pracy w urzędach wlicza się okres zatrudnienia w innych zakładach pracy na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w art. 22 ust. 2.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.

Art. 29. 1. Czas pracy urzędników państwowych nie może przekraczać 8 godzin na dobę i średnio 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 8 tygodni.

1a. W wypadkach uzasadnionych rodzajem pracy i jej organizacją mogą być stosowane rozkłady czasu pracy, w których jest dopuszczalne przedłużenie czasu pracy do 12 godzin na dobę. W tych rozkładach czas pracy nie może jednak przekraczać średnio 40 godzin na tydzień, w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 12 tygodni.

2. Jeżeli wymagają tego potrzeby urzędu, urzędnik państwowy może być zatrudniony poza normalnymi godzinami pracy, a w wyjątkowych wypadkach także w nocy oraz w niedziele i święta.

3. Przepisów ust. 1a i 2 nie stosuje się do kobiet w ciąży oraz – bez ich zgody – do osób sprawujących pieczę nad osobami wymagającymi stałej opieki lub opiekujących się dziećmi w wieku do lat ośmiu.

Art. 30. 1. Rozkład czasu pracy w tygodniu oraz jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia ustala kierownik urzędu zgodnie z zasadami określonymi, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

1a. Dni tygodnia niebędących dniami pracy w urzędzie nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

2. Urzędnikowi państwowemu za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego poza normalnymi godzinami pracy przysługuje według jego wyboru wynagrodzenie lub wolny czas, z tym że wolny czas może być udzielony w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego zakończeniu.

⁴⁾ Obecnie rentę z tytułu niezdolności do pracy na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

3. Urzędnikom państwowym zatrudnionym w urzędach naczelnych i centralnych organów administracji państwowej na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych przysługuje wolny czas za pracę poza normalnymi godzinami pracy wykonywaną w porze nocnej oraz w niedzielę lub święto.

Art. 30¹. Do urzędników państwowych zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy nie stosuje się przepisów art. 7 i 27 ust. 2.

Rozdział 4

Nagrody i wyróżnienia

Art. 31. 1. Urzędnikom państwowym, którzy wzorowo wykonują obowiązki, przejawiają inicjatywę w pracy i doskonałą sposób jej wykonywania, mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia określone w Kodeksie pracy.

2. Za osiągnięcia w pracy zawodowej urzędnikowi państwowemu może być nadana odznaka honorowa „Zasłużony Pracownik Państwowy”.

3. Odznakę honorową „Zasłużony Pracownik Państwowy” nadaje Prezes Rady Ministrów.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady nadawania odznaki honorowej „Zasłużony Pracownik Państwowy”, tryb przedstawiania wniosków o nadanie odznaki, wzór odznaki oraz tryb jej wręczania i sposób noszenia.

Art. 32. (uchylony)

Art. 33. Urzędnik państwowy, wyróżniony w myśl art. 31 ust. 2, może być awansowany do wyższej grupy wynagrodzenia poza przewidzianymi terminami przeszeregowania lub na wyższe stanowisko.

Rozdział 5

Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna urzędnika państwowego

Art. 34. 1. Urzędnicy państwowi mianowani ponoszą odpowiedzialność porządkową lub dyscyplinarną za naruszenie obowiązków pracownika.

2. Karę porządkową za przewinienie mniejszej wagi stanowi upomnienie.

3. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) nagana;
- 2) nagana z ostrzeżeniem;
- 3) nagana z pozbawieniem możliwości awansowania przez okres do dwóch lat do wyższej grupy wynagrodzenia lub na wyższe stanowisko;
- 4) przeniesienie na niższe stanowisko;
- 5) wydalenie z pracy w urzędzie.

Art. 35. Upomnienia udziela kierownik urzędu. Urzędnik państwowy może, w ciągu trzech dni od zawiadomienia go o ukaraniu, odwołać się do kierownika jednostki nadrzędnej. Odwołanie nie przysługuje, jeżeli karę wymierzył minister.

Art. 36. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają komisje dyscyplinarne I i II instancji powoływane przez kierowników urzędów, przy których działają.

2. Członków komisji dyscyplinarnych, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje na okres czterech lat kierownik urzędu, przy którym komisja działa, po zasięgnięciu opinii zakładowej organizacji związkowej. Członkiem komisji dyscyplinarnej może być urzędnik mianowany, zatrudniony w urzędzie co najmniej pięć lat, dający rękojmię należytego pełnienia tej funkcji.

3. Komisja dyscyplinarna orzeka w składach trzyosobowych.

4. Komisje dyscyplinarne I instancji powołuje się we wszystkich urzędach państwowych, z tym że wojewoda może powołać komisję dyscyplinarną I instancji dla urzędników zatrudnionych w urzędach kilku *rejonowych organów rządowej administracji ogólnej*⁵⁾. Uprawnienie takie przysługuje również innym organom rządowej administracji specjalnej stopnia wojewódzkiego w stosunku do podległych im urzędów.

⁵⁾ Rejonowe organy rządowej administracji ogólnej działały na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz. U. z 1998 r. poz. 176), która utraciła moc z dniem 1 stycznia 1999 r. na podstawie art. 9 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wejściu w życie ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o administracji rządowej w województwie (Dz. U. poz. 631).

5. Komisje dyscyplinarne II instancji (odwoławcze) powołuje się przy:

- 1) Marszałku Sejmu – dla urzędników Kancelarii Sejmu, Krajowego Biura Wyborczego, Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- 2) Marszałku Senatu – dla urzędników Kancelarii Senatu;
- 3) Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej – dla urzędników Kancelarii Prezydenta;
- 4) Prezesie Rady Ministrów – dla urzędników Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, urzędów podległych Prezesowi Rady Ministrów oraz ministerstw i urzędów centralnych organów administracji rządowej;
- 5) właściwym ministrze – dla urzędników urzędów podległych naczelnym i centralnym organom administracji państwowej;
- 6) ministrze właściwym do spraw administracji publicznej – dla urzędników urzędów wojewódzkich i regionalnych izb obrachunkowych;
- 7) Przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji – dla urzędników Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z uwzględnieniem ust. 5^a;
- 7a) Pierwszym Prezesie Sądu Najwyższego – dla urzędników Sądu Najwyższego;
- 8) Prezesie Trybunału Konstytucyjnego – dla urzędników Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego, z uwzględnieniem ust. 5^a;
- 9) Rzeczniku Praw Obywatelskich – dla urzędników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 9a) (uchylony)
- 9b) Rzeczniku Praw Dziecka – dla urzędników Biura Rzecznika Praw Dziecka;
- 9ba) Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 – dla urzędników Urzędu Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15;
- 9c) Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców – dla urzędników Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 10) (uchylony)
- 11) wojewodzie – dla urzędników *urzędów rejonowych organów rządowej administracji ogólnej*⁵⁾.

5^a. Komisja dyscyplinarna II instancji (odwoławcza) dla urzędników wymienionych w ust. 5 pkt 7 może być powołana przy Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a dla urzędników wymienionych w ust. 5 pkt 8 – przy Marszałku Sejmu, na wniosek Prezesa Trybunału Konstytucyjnego.

6. Członkowie komisji dyscyplinarnych są w zakresie orzekania niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

7. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, zasady i tryb powoływania i odwoływania komisji dyscyplinarnych oraz rzeczników dyscyplinarnych, uwzględniając w szczególności przebieg postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, a także zapewnienie należytego działania komisji i rzeczników dyscyplinarnych.

Art. 36¹. 1. Rzecznika dyscyplinarnego urzędu, na okres kadencji komisji dyscyplinarnej, powołuje kierownik urzędu spośród podległych mu urzędników państwowych mianowanych.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie kierownika urzędu. O wszczęciu tego postępowania rzecznik dyscyplinarny zawiadamia urzędnika, którego ono dotyczy.

3. Decyzja o przekazaniu komisji dyscyplinarnej I instancji wniosku o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego należy do kierownika urzędu.

Art. 36². Do zadań rzecznika dyscyplinarnego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie postępowania wyjaśniającego;
- 2) składanie wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego to uzasadniają;
- 3) udział w rozprawach w charakterze strony;
- 4) wnoszenie odwołań od orzeczeń komisji dyscyplinarnej I instancji;
- 5) udział w postępowaniu odwoławczym.

Art. 36³. 1. Komisja dyscyplinarna I instancji wszczyna postępowanie dyscyplinarne z dniem zgłoszenia wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania.

2. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy, z zastrzeżeniem przepisów o ochronie tajemnicy ustawowo chronionej.

3. W wypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary wydalenia z pracy w urzędzie, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę spośród urzędników państwowych.

4. Komisja dyscyplinarna I instancji wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

5. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

6. Rozprawa jest jawna dla urzędników państwowych mianowanych. W uzasadnionych wypadkach skład orzekający może wyłączyć jawność rozprawy, jednakże ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

Art. 36⁴. 1. Orzeczenie powinno być ogłoszone bezpośrednio po naradzie.

2. W wyjątkowych wypadkach można odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie dłuższy niż 3 dni. O terminie ogłoszenia orzeczenia przewodniczący składu orzekającego zawiadamia strony bezpośrednio po zakończeniu narady.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje ustnie zasadnicze motywy rozstrzygnięcia.

4. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia jego ogłoszenia.

Art. 36⁵. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej I instancji strony mają prawo wniesienia odwołania. W odwołaniu można zaskarżyć całość orzeczenia lub jego część.

2. Odwołanie wnosi się do komisji dyscyplinarnej II instancji za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej I instancji, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Art. 36⁶. 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania orzeczenie nie ulega wykonaniu.

2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

Art. 36⁷. 1. W postępowaniu przed komisją dyscyplinarną II instancji stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną I instancji.

2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej II instancji stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje.

Art. 36⁸. 1. Odpis prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej dołącza się do akt osobowych urzędnika państwowego mianowanego.

2. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu podlega niezwłocznemu wykonaniu.

Art. 37. 1. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie miesiąca od dnia uzyskania wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego odpowiedzialność dyscyplinarną ani po upływie roku od dnia popełnienia takiego czynu. Jeżeli z powodu nieobecności w pracy urzędnik nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, bieg miesięcznego terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia stawienia się urzędnika do pracy. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.

2. Karę dyscyplinarną, z wyjątkiem kary wydalenia z pracy w urzędzie, uważa się za niebyłą i wzmiankę o niej wykreśla się z akt komisji dyscyplinarnej i urzędu po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się orzeczenia. Komisja dyscyplinarna, biorąc pod uwagę osiągnięcia w pracy i zachowanie się pracownika, może na wniosek pracownika lub jego przełożonego uznać karę za niebyłą i zarządzić jej wykreślenie w terminie wcześniejszym.

3. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia komisji dyscyplinarnej ukarany może wystąpić o uznanie za niebyłą kary wydalenia z pracy w urzędzie.

Art. 37¹. W postępowaniu przed komisjami dyscyplinarnymi I i II instancji w sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Rozdział 6

Rozpatrywanie sporów o roszczenia urzędników ze stosunku pracy

Art. 38. 1. Od decyzji w sprawach wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem państwowym mianowanym, przeniesienia albo zlecenia mu wykonywania innej pracy, przeniesienia na niższe lub inne stanowisko bądź zawieszenia w pełnieniu obowiązków urzędnik ten może, w terminie siedmiu dni, wnieść odwołanie do kierownika organu nadrzędnego nad urzędem, w którym jest zatrudniony. Od decyzji wydanej przez ministra odwołanie nie przysługuje.

2. (uchylony)

Art. 39. Spory o roszczenia ze stosunku pracy urzędników państwowych rozpatrywane są w trybie określonym w Kodeksie pracy.

Rozdział 7

(uchylony)

Rozdział 8

Przepisy szczególne

Art. 42¹. Przewidziane w ustawie oraz w odrębnych przepisach zadania dla kierownika urzędu wykonuje w urzędach administracji rządowej, z wyłączeniem *urzędów rejonowych*⁵⁾ i urzędów terenowych administracji specjalnej – dyrektor generalny urzędu.

Art. 43. 1. Przepisy ustawy, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3, stosuje się do pracowników zatrudnionych w jednostkach wojskowych.

1a. Przepisy ustawy stosuje się do pracowników zatrudnionych w Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej i innych jednostkach organizacyjnych Żandarmerii Wojskowej.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, jednostki wojskowe oraz stanowiska, na których stosunek pracy z pracownikami określonymi w ust. 1 nawiązuje się w drodze mianowania lub umowy o pracę, a także dostosuje organizację komisji dyscyplinarnych do struktury organizacyjnej jednostek wojskowych.

3. Uprawnienia wynikające z ust. 2 przysługują ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w odniesieniu do pracowników zatrudnionych w podległych mu jednostkach wojskowych.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określać w sposób szczególny niektóre obowiązki i prawa pracowników, o których mowa w ust. 1, uwzględniając charakter i warunki pracy w jednostkach wojskowych.

Art. 44. Przepisy ustawy stosuje się do pracowników administracyjnych, pomocniczych, technicznych i obsługi sądów, prokuratury, ze zmianami wynikającymi z przepisów szczególnych.

Art. 45. 1. Przepisów ustawy dotyczących nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy nie stosuje się do osób powoływanych do pełnienia funkcji organów administracji państwowej oraz na inne stanowiska kierownicze w administracji państwowej, w trybie określonym w przepisach szczególnych.

2. Osobie odwołanej z funkcji lub stanowiska, określonych w ust. 1, która przed powołaniem na tę funkcję lub stanowisko była urzędnikiem państwowym mianowanym, przysługuje prawo do mianowania na stanowisko równorzędne z zajmowanym przed powołaniem, jeżeli osoba ta spełnia wymogi, o których mowa w art. 3 pkt 4.

Art. 45¹. 1. Urzędnikom państwowym zatrudnionym w Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Biurze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie wolno publicznie manifestować swoich przekonań politycznych.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy pracowników zatrudnionych na podstawie art. 47¹ ust. 1, a także osób zajmujących kierownicze stanowiska w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wymienione w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 624).

Art. 46.⁶⁾ Przepisy art. 3c, art. 21–31 i art. 33 stosuje się również do pracowników urzędów państwowych niebędących urzędnikami.

Art. 47. Do urzędników administracji celnej przepisy niniejszej ustawy stosuje się ze zmianami i uzupełnieniami, które określa, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów w zakresie, jaki jest konieczny ze względu na szczególny charakter pracy tych pracowników.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 27 czerwca 2023 r.

Art. 47¹. 1. Zatrudnienie:

- 1) pracownika w gabinecie politycznym Prezesa Rady Ministrów, wiceprezesa Rady Ministrów, ministra oraz innego członka Rady Ministrów,
- 2) doradców lub pełniących funkcje doradców osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe inne niż wymienione w pkt 1

– następuje na podstawie umowy o pracę zawartej na czas pełnienia funkcji przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko państwowe. Do umów o pracę zawartych z tymi osobami nie stosuje się art. 25¹ Kodeksu pracy. Wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę może być dokonane za wypowiedzeniem.

2. Przepisu art. 42¹ nie stosuje się do stosunku pracy pracowników, o których mowa w ust. 1.

3. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania oraz inne świadczenia, w tym odprawy z tytułu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, przysługujące z tytułu zatrudnienia określonego w ust. 1.

Art. 48. 1. Przepisy określone w art. 2 pkt 1, art. 7 ust. 6, art. 20 ust. 4, art. 21 ust. 3, art. 22 ust. 2, art. 23 ust. 2, art. 24 ust. 2, art. 30 ust. 1, art. 31 ust. 4, art. 36 ust. 7 i art. 47¹ ust. 3 wydaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze:

- 1) (uchylony)
- 2) (uchylony)
- 3) zarządzenia – w odniesieniu do pracowników Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) rozporządzenia – w odniesieniu do pracowników Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, uwzględniając:
  - a) charakter wykonywanych zadań, w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 2 pkt 1,
  - b) charakter i efektywność wykonywania zadań oraz potrzebę sprawnego wypłacania świadczeń przysługujących pracownikom, w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 21 ust. 3, art. 22 ust. 2, art. 23 ust. 2, art. 24 ust. 2 oraz art. 47¹ ust. 3,
  - c) potrzebę sprawnego przeprowadzenia aplikacji administracyjnej oraz konieczność nabycia w jej toku odpowiedniej wiedzy i umiejętności wymaganych na stanowisku objętym aplikacją, w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 7 ust. 6,
  - d) potrzebę stałego doskonalenia jakości wykonywania zadań, odpowiedniego doboru pracowników na poszczególne stanowiska oraz obiektywizmu dokonywanych ocen kwalifikacyjnych, w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 20 ust. 4,
  - e) potrzebę zapewnienia sprawnej pracy urzędu oraz charakter zadań wykonywanych przez pracowników, w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 30 ust. 1,
  - f) potrzebę ujednoczenia wniosków o nadanie odznaki honorowej „Zasłużony Pracownik Państwowy” oraz przedstawienia przez wnioskodawcę uzasadnienia nadania odznaki – w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 31 ust. 4,
  - g) w szczególności przebieg postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, a także zapewnienie należytego działania komisji i rzeczników dyscyplinarnych, w przypadku wydania przepisów, o których mowa w art. 36 ust. 7.

1a. Przepisów art. 2 pkt 1, art. 7 ust. 6 i art. 30 ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do pracowników urzędów wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1, 2, 3b, 6–7a, 9 i 13. Kierownicy tych urzędów są uprawnieni do określania:

- 1) stanowisk, na których zatrudnieni pracownicy są urzędnikami państwowymi;
- 2) wykazu stanowisk objętych aplikacją administracyjną oraz zasad i trybu odbywania tej aplikacji;
- 3) rozkładu czasu pracy w tygodniu i jego wymiaru w poszczególnych dniach tygodnia.

1b. W ramach posiadanych środków na wynagrodzenia określonych w ustawie budżetowej kierownicy urzędów, o których mowa w ust. 1a, ustalają regulamin wynagradzania w urzędzie. Regulamin ten w odniesieniu do Kancelarii Sejmu zatwierdza Marszałek Sejmu, a w odniesieniu do Kancelarii Senatu – Marszałek Senatu. Przepisów art. 21 ust. 3, art. 22 ust. 2, art. 23 ust. 2 i art. 47¹ ust. 3 nie stosuje się.

1c. Dodatkowy fundusz nagród dla urzędników państwowych za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej utworzony na podstawie art. 24 ust. 2 w urzędach, o których mowa w ust. 1a, pozostaje w dyspozycji kierowników tych urzędów i może być przez nich podwyższany w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia.

2. Uprawnienie wynikające z art. 31 ust. 3 przysługuje odpowiednio organowi wymienionemu w ust. 1 oraz Marszałkowi Sejmu w odniesieniu do pracowników Kancelarii Sejmu, Krajowego Biura Wyborczego i Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a także Marszałkowi Senatu w odniesieniu do pracowników Kancelarii Senatu oraz kierownikom urzędów wymienionym w art. 1 ust. 1 pkt 3b i 6–7a w odniesieniu do pracowników tych urzędów.

3. Przewidziane w ustawie uprawnienia ministrów przysługują odpowiednio kierownikom urzędów wymienionych w ust. 1 oraz w art. 1 ust. 1 pkt 1, 2, 3b, 6–7a, 9 i 13.

4. (uchylony)

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 49. (pominięty)

Art. 49¹. (wygasł)

Art. 50. (pominięty)

Art. 51. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie stosuje się przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.

Art. 52. Przepisy odnoszące się do ministrów i wojewodów stosuje się odpowiednio do kierowników urzędów centralnych oraz Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Art. 53. 1. Osobie zatrudnionej na stanowisku kuratora oświaty lub wicekuratora oświaty przysługują uprawnienia określone w art. 91a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 i 1234), a okres zatrudnienia na tych stanowiskach wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia nauczyciela określone w tej ustawie.

2. (uchylony)

3. Rada Ministrów może określać kategorie urzędników państwowych, którzy korzystać będą z uprawnień szczególnych w zakresie płac i innych świadczeń przewidzianych w przepisach obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 54. Tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych, wydane na podstawie art. 298 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. poz. 141 oraz z 1975 r. poz. 91).

Art. 55. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.